

Utrikesministeriets ansvars rapport 2023 – sammanfattning

Ulkoministeriö
Utrikesministeriet

Målet med utrikesministeriets ansvarsrapport är att redogöra för hur ministeriet lyckats nå målen i FN:s handlingsprogram för hållbar utveckling Agenda 2030 (Sustainable Development Goals, SDG) och hur verksamheten ska utvecklas i framtiden. Ministeriets ansvarsrapport visar både de positiva resultaten (positivt klimatavtryck) och de negativa effekterna av ministeriets verksamhet (negativt klimatavtryck) med beaktande av den ekologiska, sociala och ekonomiska dimensionen. Det är andra gången rapporten ges ut.

Arbetet med att upprätta en årlig ansvarsrapport grundar sig på [Statskontorets avisning om ansvarsrapportering inom statsförvaltningen](#).

Finlands arbete för att uppnå målen i Agenda 2030 har ett starkt samband med de utrikes- och säkerhetspolitiska målen: hållbarhet är grunden för Finlands utrikes- och säkerhetspolitik. Samtidigt bidrar målen för hållbar utveckling till stabilitet och säkerhet i Finlands närområden och ute i världen.

Hållbar utveckling skapar trygghet och utkomst, bättre hälsa och utbildning, bekämpar klimatförändringar och förlust av arter och minskar extrem fattigdom. Hållbar utveckling minskar också ojämlikhet och förbättrar jämställdhet.

Finland har förbundit sig till att uppnå målen för FN:s handlingsprogram för hållbar utveckling Agenda2030 såväl i Finland som globalt. Ansvarsfullhet administreras vid utrikesministeriet som en del av ministeriets normala verksamhetsstyrning och avdelningarnas och enheternas ansvarsområden enligt arbetsordningen.

Positivt klimatavtryck

Sedan våren 2020 har covid-19-pandemin avsevärt påverkat arbetet med att uppnå målen för hållbar utveckling samt den internationella utvecklingspolitiken. Största delen av utvecklingsländernas centrala utvecklingsvägar (demokrati, jämställdhet, utbildning, hälsovård inklusive reproduktiv hälsa och rättigheter, sysselsättning) har saktat ner kraftigt eller har blivit negativa. Att freden bröts på grund av det krig som Ryssland inledde mot Ukraina är det senaste stora bakslaget när det gäller arbetet med hållbar utveckling.

SDG 4 (god utbildning för alla)

En inkluderande utbildning av god kvalitet är en av prioriteringarna i Finlands utvecklingssamarbete. Utvecklingssamarbetet inom utbildningsområdet siktar till att

- lärarna och skolorna ska få bättre möjligheter att förbättra kvaliteten av lärandet och läranderesultaten,
- rätten för flickor, barn med funktionsnedsättning och de sämst ställda grupperna till inkluderande utbildning av god kvalitet ska tillgodoses på ett bättre sätt samt att
- de unga ska få bättre färdigheter, kompetens och livsfärdigheter som är relevanta med tanke på arbetslivet.

Ett av de viktigaste resultaten under 2022–2023 var att centren för innovativt lärande inledde verksamheten i Finland. FN:s barnfond Unicefs center för innovativt lärande har målet att förbättra kvaliteten av lärandet och inlärningsresultaten med hjälp av ny teknik och innovativa lösningar. Finlands kompetenscenter för utvecklingssamarbete inom utbildningssektorn FinCEED har stärkt Finlands roll i att lösa den globala utbildningskrisen och arbetat för att finländsk kompetens ska kunna anlitas i utvecklingssamarbetet på undervisningsområdet.

SDG 5 (jämställdhet mellan könen)

Utrikesministeriet har som mål att 85 procent av alla nya program och projekt ska ha jämställdhetsfrämjande mål. Enligt preliminära beräkningar var 72 procent av utrikesministeriets finansiering för utvecklingssamarbete 2022 riktad till åtgärder som innehöll mål som främjade jämställdhet.

Finland har främjat övergripande sexualupplysning, tillgången på preventivmedel, mödravård, rätten till tryggt sex och trygga aborter. Andra viktiga frågor har handlat om kroppslig autonomi, arbetet med att förebygga könsrelaterat våld och hjälpa offren. Stödet riktar sig i synnerhet till personer i utsatt ställning och personer med funktionsnedsättning.

De viktigaste samarbetspartnerna för att främja jämställdhet, kvinnors och flickors rättigheter samt sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter har varit FN:s jämställdhetsorganisation UN Women och FN:s befolkningsfond UNFPA.

SDG 13 (bekämpa klimatförändringarna)

Finland är både i EU och i FN ett av de länder som driver en ambitiös klimatdiplomati. Genom klimatdiplomatien har Finland främjat en rättvis global grön omställning, på internationellt plan lyft fram Finlands klimat- och miljörelaterade lösningar och lösningar som rör cirkulär ekonomi, arbetat för att klimatförändringarna, förlusten av biologisk mångfald och vattenfrågor blivit en starkare del av den europeiska och internationella säkerhetspolitiken, hjälpt utvecklingsländerna i kampen mot klimatförändringar och att anpassa sig till förändringarna och stoppa förlusten av biologisk mångfald. I allt klimatarbete har utrikesministeriet betonat en inkluderande strategi med rättighetsperspektiv.

SDG 16 (fredliga och inkluderande samhällen)

Finland har stärkt sin verksamhet för demokrati, mänskliga rättigheter och det civila samhällets handlingsfrihet i Finland och internationellt såväl i FN, EU som i internationella initiativ. Finland har i synnerhet satsat på att främja utsatta personers rättigheter och åtgärder mot diskriminering.

Finland har åtagit sig att aktivt stödja människorättsförsvarare och stärka funktionen av de internationella och regionala systemen för att övervaka att de mänskliga rättigheterna tillgodoses. Finlands övergripande krishantering fokuserar på att stärka stabiliteten i samhällena genom att bidra till inkluderande fredsprocesser, fredlig konfliktlösning, rättsstatsutveckling och demokratiskt beslutsfattande som metoder för att skapa hållbar fred.

SDG 17 (genomförande och globalt partnerskap)

Enligt preliminära uppgifter uppgick Finlands officiella utvecklingsamarbete (ODA) till 1 534 miljarder euro år 2022, vilket var cirka 0,58 procent av Finlands bruttonationalinkomst. En del av detta utvecklingsamarbete består av finansiella investeringar i form av lån och investeringar. Med hjälp av dessa kan man mobilisera mer finansiering från flera källor också i de minst utvecklade länderna.

Finland har upprätthållit och stärkt funktionen av ett multilateralt regelbaserat handelssystem. Genom utvecklingsamarbetet har Finland bidragit till utvecklingsländernas mål att bättre integrera sig i det internationella handelssystemet och dra större nytta av möjligheterna inom handeln för att främja hållbar utveckling.

Ett viktigt mål för Finlands utvecklingspolitik är att på ett mer övergripande sätt få större nytta av tekniken och innovationsverksamheten. Till detta mål har Finland bidragit genom FN, EU och den privata sektorn genom att stärka innovationsverksamheten i internationella organisationer och utvecklingsländer.

Finland har stöttat det civila samhällets partnerskap och främjat ett människorättsbaserat arbetssätt. Vi har satsat på icke-statliga organisationers verksamhet i de minst utvecklade länderna och i bräckliga regioner.

Negativt klimatavtryck

Ekologisk dimension

Utrikesförvaltningens första miljöprogram kom ut 2013. Sedan dess har utrikesförvaltningen konsekvent haft som mål att främja miljömål i sin verksamhet. Den senaste uppdateringen av miljöprogrammet gäller perioderna 2021–2030.

Vid utrikesministeriet finns även en frivillig grupp, Ekotiimi, som bland annat har till uppgift att följa upp och samordna arbetet med att genomföra programmet i förhållande till målen och vid behov lämna förslag till nya åtgärder.

Social dimension

Syftet med utrikesministeriets personalstrategi (2021–2025) är att bidra till att ministeriet uppnår sina strategiska mål samt att stödja ledarskap, personalens arbetshälsa och utveckling.

1. Prioriteringarna i personalstrategin
2. Vårt arbete fokuserar på de viktigaste målen.
3. Vi bidrar till kompetensutveckling och arbetstrivsel genom organisering av arbetet och praxis för team- och grupparbete.

Vi stärker känslan av samhörighet genom att samverka, lyssna på varandra och föra en respektfull dialog. Vi arbetar tillsammans för likabehandling och mångfald.

Finland har åtagit sig att motarbeta och eliminera sexuella övergrepp och trakasserier inom utvecklingsarbetet och det humanitära biståndet. Arbetet med att

förebygga sexuella övergrepp och trakasserier har stärkts bland annat genom att utveckla riskhanteringen och utbilda personalen.

Ekonomisk dimension

I budgetpropositionen för 2023 anvisas uppskattningsvis 364 miljoner euro för utrikesministeriets förvaltningsområde för att främja koldioxidneutralitetsmålet på globalt plan. Detta motsvarar ungefär 2022 års nivå.

Utrikesministeriet iakttar i sin upphandlingsverksamhet de förpliktelser att främja ansvarsområden som har fastställts för offentlig upphandling och som utgår från EU-direktiv, lagstiftningen och statsrådets principbeslut.

Beskrivning av sättet att utarbeta rapporten

Utrikesministeriets ledningsgrupp fastställde på mötet den 27 april 2021 de mål för hållbar utveckling (SDG 4, 5, 13, 16 och 17) som ministeriet rapporterar om och som också denna rapport redogör för. Ministeriet bildade en grupp för att ta fram en ansvarsrapport. Gruppen kom överens om hur arbetet med rapporten ska organiseras i praktiken. Utvecklingspolitiska avdelningen, politiska avdelningen, avdelningen för internationell handel, kommunikationsavdelningen, administrativa tjänster, rättstjänsten, protokolltjänsterna, ekonomienheten samt enheten för planering och forskning har deltagit i arbetet med att ta fram rapporten.